

Ε.Ε.Παρ.ΙΙΙ(Ι)
Αρ. 6018, 28.4.2026

Κ.Δ.Π. 203/2026

Αριθμός 203

ΟΙ ΠΕΡΙ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 1997 ΕΩΣ 2026

Οδηγία δυνάμει του άρθρου 41

66(Ι) του 1997 Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, ασκώντας τις εξουσίες που της παρέχονται δυνάμει του άρθρου 41 των περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων Νόμων του 1997 έως 2026, εκδίδει την παρούσα Οδηγία.
74(Ι) του 1999
94(Ι) του 2000
119(Ι) του 2003
4(Ι) του 2004
151(Ι) του 2004
231(Ι) του 2004
235(Ι) του 2004
20(Ι) του 2005
80(Ι) του 2008
100(Ι) του 2009
123(Ι) του 2009
27(Ι) του 2011
104(Ι) του 2011
107(Ι) του 2012
14(Ι) του 2013
87(Ι) του 2013
102(Ι) του 2013
141(Ι) του 2013
5(Ι) του 2015
26(Ι) του 2015
35(Ι) του 2015
71(Ι) του 2015
93(Ι) του 2015
109(Ι) του 2015
152(Ι) του 2015
168(Ι) του 2015
21(Ι) του 2016
5(Ι) του 2017
38(Ι) του 2017
169(Ι) του 2017
28(Ι) του 2018
89(Ι) του 2018
153(Ι) του 2018
80(Ι) του 2019
149(Ι) του 2019
21(Ι) του 2020
73(Ι) του 2020
28(Ι) του 2021
94(Ι) του 2021
95(Ι) του 2021
162(Ι) του 2021
163(Ι) του 2021
61(Ι) του 2022
62(Ι) του 2022
162(Ι) του 2022
17(Ι) του 2023
59(Ι) του 2024
158(Ι) του 2024
14(Ι) του 2025
84(Ι) του 2026.

Συνοπτικός
Τίτλος.

Ε.Ε. Παρ. ΙΙΙ(Ι):
15.10.2021
(Κ.Δ.Π.
426/2021)

1. Η παρούσα Οδηγία θα αναφέρεται ως η περί Εσωτερικής Διακυβέρνησης των Πιστωτικών Ιδρυμάτων (Τροποποιητική) Οδηγία του 2026 και θα διαβάζεται μαζί με τις περί Εσωτερικής Διακυβέρνησης των Πιστωτικών Ιδρυμάτων Οδηγίες του 2021 έως 2025 (που στο εξής θα αναφέρονται ως η «βασική Οδηγία»). Η βασική Οδηγία μαζί με την παρούσα Οδηγία θα αναφέρονται μαζί ως οι περί Εσωτερικής Διακυβέρνησης των Πιστωτικών Ιδρυμάτων Οδηγίες του 2021 έως 2026.

Ε.Ε. Παρ. ΙΙΙ(Ι):
7.7.2023
(Κ.Δ.Π.
213/2023)
Ε.Ε. Παρ. ΙΙΙ(Ι):
29.12.2023
(Κ.Δ.Π.
428/2023)
Ε.Ε. Παρ. ΙΙΙ(Ι):
29.11.2024
(Κ.Δ.Π.
395/2024)
Ε.Ε. Παρ. ΙΙΙ(Ι):
7.4.2025
(Κ.Δ.Π.
103/2025).

Τροποποίηση
της
παραγράφου 4
της βασικής
Οδηγίας.

2. Η υποπαράγραφος 1 της παραγράφου 4 της βασικής Οδηγίας τροποποιείται με την προσθήκη στην κατάλληλη αλφαβητική σειρά, των ακόλουθων νέων όρων και των ορισμών τους:

«άνοιγμα χώρας» σημαίνει το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων του πιστωτικού ιδρύματος, εντός και εκτός ισολογισμού, που συνδέονται με ξένη χώρα. Συμπεριλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, τα ανοίγματα έναντι αντισυμβαλλόμενων που είναι εγκατεστημένοι στη χώρα αυτή, τα ανοίγματα των οποίων η απόδοση εξαρτάται ουσιαστικά, κατά την αξιολόγηση του ίδιου του πιστωτικού ιδρύματος, από τις οικονομικές ή άλλες συνθήκες που επικρατούν στη χώρα αυτή, καθώς και τα ανοίγματα για τα οποία ο τελικός κίνδυνος (ultimate risk) απορρέει από τη χώρα αυτή. Το άνοιγμα χώρας, καλύπτει κατ' ελάχιστον, τα πιστωτικά ανοίγματα (συμπεριλαμβανομένων δανείων, χορηγήσεων και χρεογράφων), τις διαπραγματικές τοποθετήσεις, τα παράγωγα και τα ανοίγματα έναντι αντισυμβαλλομένων (συμπεριλαμβανομένης της δυνητικής μελλοντικής έκθεσης), τις εγγυήσεις, τις πιστωτικές επιστολές και λοιπές ενδεχόμενες υποχρεώσεις, τα ανοίγματα εμπορικής χρηματοδότησης, τα διασυνοριακά ενδοομικά ανοίγματα καθώς και τα ανοίγματα που προκύπτουν από συναλλαγές χρηματοδότησης με εξασφαλίσεις (securities financing transactions), περιλαμβανομένων συμφωνιών επαναγοράς/ αντίστροφων συμφωνιών επαναγοράς (repo/reverse repo), όπου ο εκδότης των παρεχόμενων εξασφαλίσεων (collateral) είναι εγκατεστημένος σε ξένη χώρα·

«κίνδυνος μετάδοσης» σημαίνει τον κίνδυνο ζημίας, ρευστότητας ή/και χρηματοδότησης που προκύπτει όταν δυσμενείς εξελίξεις σε μία χώρα μεταδίδονται και οδηγούν σε επιδείνωση των οικονομικών συνθηκών άλλης χώρας της ίδιας γεωγραφικής περιοχής ή με παρόμοια οικονομικά χαρακτηριστικά, στην οποία το πιστωτικό ίδρυμα διατηρεί ανοίγματα·

«κίνδυνος μετατρεψιμότητας» σημαίνει τον κίνδυνο ζημίας, ρευστότητας ή/και χρηματοδότησης που προκύπτει όταν ο αντισυμβαλλόμενος, δεν είναι σε θέση να μετατρέψει το τοπικό νόμισμα στο νόμισμα της υποχρέωσης ή να συνεχίσει την απρόσκοπτη παροχή ρευστότητας ή χρηματοδότησης στο πιστωτικό ίδρυμα, λόγω ενεργειών ή περιορισμών που επιβάλλονται από δημόσιες αρχές, συμπεριλαμβανομένων περιορισμών στην πρόσβαση σε ξένο συνάλλαγμα·

«κίνδυνος μεταφοράς» σημαίνει τον κίνδυνο ζημίας, ρευστότητας ή/και χρηματοδότησης που προκύπτει όταν ο αντισυμβαλλόμενος, αδυνατεί να πληρώσει στο νόμισμα της υποχρέωσης ή να μεταφέρει κεφάλαια στο νόμισμα της υποχρέωσης ή να συνεχίσει την απρόσκοπτη παροχή ρευστότητας ή χρηματοδότησης στο πιστωτικό ίδρυμα, λόγω περιορισμών ή ελέγχων που επιβάλλονται από δημόσιες αρχές ή λόγω ελλείψεων ξένου συναλλάγματος·

«κίνδυνος χώρας» σημαίνει τον κίνδυνο έκθεσης σε ζημιές ή/και τον κίνδυνο ρευστότητας ή/και χρηματοδότησης που προκύπτει για ένα πιστωτικό ίδρυμα λόγω δυσμενών οικονομικών, πολιτικών, κοινωνικών, νομικών ή συναλλαγματικών εξελίξεων σε μια συγκεκριμένη χώρα στην οποία το πιστωτικό ίδρυμα διατηρεί ανοίγματα·

«κρατικός κίνδυνος» σημαίνει τον κίνδυνο ζημίας, ρευστότητας ή/και χρηματοδότησης που προκύπτει όταν μία κυβέρνηση ή/και οργανισμός ή άλλος φορέας του δημόσιου τομέα του οποίου οι υποχρεώσεις καλύπτονται πλήρως και ρητώς από την κυβέρνηση της οικείας χώρας, δεν έχει την ικανότητα ή/και τη βούληση να αποπληρώσει τις άμεσες ή έμμεσες (εγγυημένες) υποχρεώσεις της/του·

«χρηματοδοτική έκθεση σε ξένη χώρα» σημαίνει το σύνολο των υποχρεώσεων και πηγών χρηματοδότησης ενός πιστωτικού ιδρύματος που προέρχονται άμεσα ή έμμεσα από ξένη χώρα. Περιλαμβάνει, κατ' ελάχιστον, καταθέσεις που λαμβάνονται από μη κατοίκους Κύπρου, χρηματοδότηση μέσω αγορών που αντλείται από μη εγχώριους αντισυμβαλλομένους, συμπεριλαμβανομένων εκδόσεων χρέους που χρηματοδοτούνται από μη εγχώριους αντισυμβαλλομένους, χρηματοδότηση που παρέχεται από μη εγχώριους φορείς του δημόσιου τομέα, ροές χρηματοδότησης και ρευστότητας που συνδέονται

με συναλλαγές παραγώγων από μη εγχώριους αντισυμβαλλομένους, καθώς και διασυνοριακή ενδοομιλική χρηματοδότηση·

Τροποποίηση της παραγράφου 20 της βασικής Οδηγίας.

3. Η παράγραφος 20 της βασικής Οδηγίας τροποποιείται ως ακολούθως:

(α) με την προσθήκη στην υποπαράγραφο (1) στο σημείο (γ) αυτής, αμέσως μετά τη φράση «(συμπεριλαμβανομένων του νομικού κινδύνου και του κινδύνου ΤΠΕ)» (τέταρτη γραμμή), της φράσης «, ο κίνδυνος χώρας»·

(β) με την προσθήκη, αμέσως μετά την υποπαράγραφο (7) αυτής, της ακόλουθης νέας υποπαράγραφου (8):

«(8) Η επιτροπή κινδύνου παρακολουθεί και αξιολογεί τον κίνδυνο χώρας με την ετοιμασία περιοδικών αναφορών προς το διοικητικό όργανο και την υποβολή εισηγήσεων για τη λήψη μέτρων περιορισμού του κινδύνου χώρας. Οποιοσδήποτε σημαντικές μεταβολές στις συνθήκες μιας χώρας στην οποία το πιστωτικό ίδρυμα διατηρεί ουσιώδεις εκθέσεις μέσω ανοίγματος χώρας ή χρηματοδοτικής έκθεσης αναφέρονται αμέσως στο διοικητικό όργανο.».

Προσθήκη παραγράφου 51B στη βασική Οδηγία.

4. Η βασική Οδηγία τροποποιείται με την προσθήκη, αμέσως μετά την παράγραφο 51A, της ακόλουθης νέας παραγράφου 51B:

«Κίνδυνος Χώρας. 51B. (1) Το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να διασφαλίζει ότι εφαρμόζονται επαρκείς πολιτικές, διαδικασίες και μηχανισμοί για την αποτελεσματική διαχείριση του κινδύνου χώρας, συμπεριλαμβανομένων του κρατικού κινδύνου, του κινδύνου μεταφοράς, του κινδύνου μετατρεψιμότητας και του κινδύνου μετάδοσης που να προνοούν κατ' ελάχιστον για τα ακόλουθα:

(α) τον εντοπισμό, την αξιολόγηση, τη μέτρηση και την παρακολούθηση του κινδύνου χώρας, περιλαμβανομένης της αναγνώρισης και τεκμηρίωσης των βασικών παραγόντων κινδύνου χώρας (country risk drivers), όπως μακροοικονομικές εξελίξεις, πολιτική σταθερότητα, γεωπολιτικοί παράγοντες, νομικές/κανονιστικές μεταβολές, περιορισμοί διακίνησης κεφαλαίων, συνθήκες ρευστότητας και πρόσβαση σε ξένο συνάλλαγμα,

(β) την ανάπτυξη ή/και εφαρμογή κατάλληλων μεθοδολογιών αξιολόγησης, διαβάθμισης και τεκμηρίωσης της ανάληψης κινδύνου χώρας, οι οποίες περιλαμβάνουν τόσο εργαλεία ανίχνευσης δυνητικών μελλοντικών κινδύνων λαμβάνοντας υπόψη αναμενόμενες εξελίξεις και πιθανούς μελλοντικούς κινδύνους, όσο και εργαλεία ανάλυσης ιστορικού προφίλ κινδύνου. Οι μεθοδολογίες αυτές, πρέπει να επιτρέπουν τον αθροιστικό υπολογισμό και τη συνεπή κατηγοριοποίηση των σχετικών ανοιγμάτων και χρηματοδοτικών εκθέσεων του πιστωτικού ιδρύματος και να διευκολύνουν τον έγκαιρο εντοπισμό συγκεντρώσεων κινδύνου,

(γ) τον καθορισμό, την εφαρμογή και την τεκμηριωμένη αναθεώρηση ανώτατων ορίων έκθεσης ανά χώρα και ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας (π.χ. μεταφορές και αποθήκευση, κατασκευές, διαχείριση ακίνητης περιουσίας) όσον αφορά τα ανοίγματα χώρας, σύμφωνα με τη διάθεση ανάληψης κινδύνων και την ικανότητα απορρόφησης κινδύνων (risk absorbing capacity) του πιστωτικού ιδρύματος, καθώς και τον καθορισμό κατάλληλης προσέγγισης θέσπισης ορίων, συμπεριλαμβανομένων τυχόν υπο-ορίων όπου κρίνεται απαραίτητο (π.χ. ανά κατηγορία αντισυμβαλλομένων, προϊόντων),

(δ) τη συνεχή και απρόσκοπτη παρακολούθηση των εξελίξεων που ενδέχεται να επηρεάσουν τον κίνδυνο χώρας και το προφίλ έκθεσης του πιστωτικού ιδρύματος, με αξιοποίηση κατάλληλων δεικτών έγκαιρης προειδοποίησης (early warning indicators). Οι δείκτες αυτοί καθορίζονται τεκμηριωμένα στη βάση πολιτικής και αναθεωρούνται περιοδικά, και δύνανται να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, μεταβολές στις αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας, μεταβλητότητα συναλλαγματικών ισοτιμιών, εξέλιξη αποθεμάτων ξένου συναλλάγματος, μεταβολές στο κόστος χρηματοδότησης/κρατικών αποδόσεων, μέτρα ελέγχων κεφαλαίων, εξελίξεις στις αγορές κεφαλαίου, καθώς και μακροοικονομικές, γεωπολιτικές και κανονιστικές εξελίξεις,

(ε) τη διενέργεια αναλύσεων σεναρίων ή/και ασκήσεων ακραίων καταστάσεων, ως μέρος της συνολικής αξιολόγησης του κινδύνου χώρας, με σκοπό την εκτίμηση πιθανών επιπτώσεων και την υποστήριξη της διαδικασίας λήψης αποφάσεων και καθορισμού ορίων,

(στ) τον καθορισμό και την εφαρμογή σαφών διαδικασιών κλιμάκωσης σε περιπτώσεις αυξημένου κινδύνου ή/και παραβίασης/υπέρβασης των καθορισμένων ορίων, συμπεριλαμβανομένων προκαθορισμένων ενεργειών περιορισμού κινδύνου, διαδικασιών έγκρισης τυχόν παρεκκλίσεων, καθώς και έγκαιρης ενημέρωσης των αρμόδιων διοικητικών οργάνων/επιτροπών,

- (ζ) τη θέσπιση και επικαιροποίηση ανά τακτά χρονικά διαστήματα, στρατηγικών μείωσης ή απεμπλοκής ή εξόδου για χώρες στις οποίες παρατηρείται ουσιώδης επιδείνωση κινδύνου ή/και στις οποίες το πιστωτικό ίδρυμα έχει ουσιώδη ανοίγματα ή χρηματοδοτικές εκθέσεις. Οι στρατηγικές αυτές είναι τεκμηριωμένες, επιχειρησιακά εφαρμόσιμες, και συνάδουν με το προφίλ κινδύνου, τη διάθεση ανάληψης κινδύνων και την ικανότητα απορρόφησης κινδύνων (risk absorbing capacity) του πιστωτικού ιδρύματος,
- (η) τη δημιουργία και τήρηση καταλόγου χωρών αυξημένης παρακολούθησης (watchlist countries), οι οποίες υπόκεινται σε ενισχυμένη παρακολούθηση και συχνότερη αναφορά. Το πιστωτικό ίδρυμα οφείλει να καθορίζει σαφή και τεκμηριωμένα κριτήρια ένταξης και εξόδου από τον κατάλογο αυτό (entry/exit criteria), τα οποία δύνανται να συνδέονται, μεταξύ άλλων, με τους δείκτες έγκαιρης προειδοποίησης ή/και με ουσιώδη διαφοροποίησης της εσωτερικής διαβάθμισης κινδύνου χώρας ή/και των μακροοικονομικών συνθηκών ή/και με γεγονότα που αυξάνουν τον κίνδυνο μεταφοράς ή/και μετατρεψιμότητας, και,
- (θ) τον καθορισμό ελάχιστων δυνατοτήτων των συστημάτων πληροφόρησης διοίκησης, ώστε να διασφαλίζεται η έγκαιρη και αποτελεσματική μέτρηση, παρακολούθηση και αναφορά του κινδύνου χώρας. Τα συστήματα αυτά πρέπει να επιτρέπουν, κατ' ελάχιστον, την ανάλυση και συγκέντρωση των σχετικών δεδομένων ως ακολούθως:
- (i) ανά χώρα,
 - (ii) ανά τομέα αντισυμβαλλομένων (π.χ. κρατικός, χρηματοπιστωτικός, εταιρικός),
 - (iii) ανά νόμισμα,
 - (iv) ανά ληκτότητα/διάρκεια (maturity),
 - (v) ανά προϊόν/είδος ανοίγματος και κανάλι χρηματοδότησης,
 - (vi) ανά επίπεδο κινδύνου/διαβάθμιση χώρας,
- και να διευκολύνουν την παρακολούθηση συγκεντρώσεων, τάσεων και παραβιάσεων ορίων όπου εφαρμόζεται,
- (i) τη διασφάλιση ότι διαθέτει επαρκείς και κατάλληλους πόρους, εξειδικευμένο προσωπικό, τεχνογνωσία και κατάλληλες υποδομές για τη συνεχή και συστηματική παρακολούθηση και αξιολόγηση των οικονομικών, πολιτικών, θεσμικών, νομικών και λειτουργικών συνθηκών στις χώρες στις οποίες διατηρεί ή ενδέχεται να δημιουργήσει ανοίγματα χώρας. Η παρακολούθηση αυτή καλύπτει, μεταξύ άλλων, εξελίξεις στο μακροοικονομικό περιβάλλον, μεταβολές στο κανονιστικό και νομικό πλαίσιο, τη λειτουργία και αποτελεσματικότητα των θεσμών και του δικαστικού συστήματος, πιθανούς περιορισμούς στη διασυνοριακή μεταφορά κεφαλαίων ή στην επιβολή δικαιωμάτων, καθώς και άλλους παράγοντες που ενδέχεται να επηρεάσουν την πιστοληπτική ικανότητα αντισυμβαλλομένων ή/και την αποτελεσματική διαχείριση και ανάκτηση απαιτήσεων. Το πιστωτικό ίδρυμα διασφαλίζει επίσης ότι διαθέτει την αναγκαία τεχνογνωσία, διαδικασίες και μηχανισμούς ώστε να αξιολογεί εκ των προτέρων και να διαχειρίζεται αποτελεσματικά τις νομικές και πρακτικές παραμέτρους που συνδέονται με την κατοχή και ρευστοποίηση εξασφαλίσεων σε ξένες δικαιοδοσίες, λαμβάνοντας υπόψη ιδιαιτερότητες όπως τοπικές πρακτικές, τη λειτουργία των μηχανισμών εκτέλεσης και την αποτελεσματικότητα του νομικού και θεσμικού πλαισίου. Για τον σκοπό αυτό, το πιστωτικό ίδρυμα διασφαλίζει ότι διαθέτει επαρκή και αξιόπιστη πληροφόρηση σχετικά με τις ιδιαιτερότητες κάθε δικαιοδοσίας, καθώς και, όπου απαιτείται, πρόσβαση σε κατάλληλη τοπική ή εξωτερική εξειδίκευση, ώστε να υποστηρίζεται η ορθή αξιολόγηση, παρακολούθηση και διαχείριση των σχετικών ανοιγμάτων. Οι πόροι, τα εργαλεία και οι διαδικασίες που χρησιμοποιούνται αναθεωρούνται ανά τακτά χρονικά διαστήματα ώστε να παραμένουν επαρκείς και κατάλληλοι σε σχέση με τη διάθεση ανάληψης κινδύνων και την ικανότητα απορρόφησης κινδύνων (risk absorbing capacity), καθώς και με το εύρος και τη γεωγραφική διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων του πιστωτικού ιδρύματος.»